

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 26C/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217206289
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Radoslav Prutkay
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2018:1217206289.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v konaní pred sudcom Mgr. Radoslavom Prutkayom v právnej veci žalobcu: H. Š., P. XX, T., nar. XX.XX.XXXX, proti žalovaným: v 1. rade R. Š.Z.W., H. U. XX, T., nar. XX.XX.XXXX, v 2. rade I. S., P. XX, T., nar. XX.XX.XXXX o určenie vlastníctva k časti nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e , že žalobca H. Š., P. XX, T., nar. XX.XX.XXXX je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu 1/10 darovaného R. Š.Ö., P. XX, XX XXX T., nar. XX.XX.XXXX k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, vedenej Okresným úradom T., katastrálny odbor, a stavbe rodinného domu súpisné číslo XXXX, postavenej na parc. č. XXXX, katastrálne územie H. T., obec m. č. T. - H. T., okres T. O..

II. Súd u r č u j e , že žalobca H. Š., P. XX, T., nar. XX.XX.XXXX je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu 1/10 darovaného I. S., P. XX, XX XXX T., nar. XX.XX.XXXX k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, vedenej Okresným úradom T., katastrálny odbor, a stavbe rodinného domu súpisné číslo XXXX, postavenej na parc. č. XXXX, katastrálne územie H. T., obec m. č. T. - H. T., okres T. O..

III. Žalobcovi sa priznáva právo na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade v plnom rozsahu, o výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

IV. Žalobcovi sa priznáva právo na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade v plnom rozsahu, o výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručitou tunajšiemu súdu dňa 28.02.2017 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že žalobca je vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/10 darovaného žalovanému v 1. rade, ako aj vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/10 darovaného žalovanej v 2. rade.

2. Žalobca vo svojej žalobe uviedol, že dňa 17.07.2009 previedol na základe darovacej zmluvy na svojich súrodencov a manželku (teda aj na žalovaných v 1. a 2. rade) spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, vedenej Okresným úradom T., katastrálny odbor, a stavbe rodinného domu súpisné číslo XXXX, postavenej na parc. č. XXXX, katastrálne územie H. T., obec m. č. T. - H. T., okres T. O.. Žalobca vo svojej žalobe ďalej uviedol, že darovaciu zmluvu podpísal po smrti svojho otca a pod nátlakom, kedy bol svojimi súrodencami zámerne zmanipulovaný, aby tento dar uskutočnil. Po darovaní predmetnej nehnuteľnosti sa správanie súrodencov voči žalobcovi zmenilo. Po obdržaní daru sa žalovaná v 2. rade v lete 2012 do rodinného domu nastahovala a býva v ňom dodnes spolu s rodinou žalobcu. Po niekoľkých mesiacoch spolujitia začali vznikať nezhody a napätie, ktoré vyústili do neustáleho osočovania, slovného urážania žalobcu a jeho rodiny. Žalobca bol neustále aj so svojou rodinou vyhadzovaný z domu a to napriek tomu, že tak on, ako aj jeho manželka sú aj naďalej spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti. V nehnuteľnosti sa tiež zdržuje syn žalovanej v 2. rade H. S.,

ktorý je drogovovo závislý. Z dôvodu jeho závislosti u neho absentujú hygienické návyky, čo spôsobuje hrozbu nákazy prenosnými chorobami. Žalobca taktiež uviedol, že bol z obavy o zdravie svojich detí nútený sa vysťahovať do príľahlej pristavby, v ktorej však nie je sociálne zariadenie a tak sa on, ako aj jeho rodina musí neustále presúvať do rodinného domu, ktorý tvoril predmet daru. Žalovaný v 1. rade sa voči žalobcovi dopustil úmyselného trestného činu, keď ho ohrozoval loveckým nožom, vulgárne mu nadával a vyhrážal sa mu smrťou. Žalovaní sú navyše chronický neplatiči a tak na predmetnej nehnuteľnosti boli zriadené viaceré exekučné záložné práva. Z uvedených dôvodov sa preto žalobca obrátil na žalovaných v 1. a 2. rade s výzvou na vrátenie daru. Aj napriek skutočnosti, že zásielky boli riadne prevzaté v odbernej lehote žalovaní na ne neodpovedali.

3. Žalovaný v 1. rade sa k žalobe nevyjadril.

4. Súd vo veci určil termín pojednávania na deň 10.11.2017. Po vyvolaní veci bolo zistené, že na toto pojednávanie sa nedostavil žalobca a žalovaná v 2. rade. Súd v súlade s ustanovením § 178 C.s.p. predvolal na toto pojednávanie vtedajšiu právnu zástupkyňu žalobcu. Táto však dňa 11.10.2017 doručila súdu oznámenie o vypovedaní plnej moci. S ohľadom na skutočnosť, že žalobca v čase, kedy sa malo pojednávanie uskutočniť, už nebol zastúpená právnym zástupcom, pričom predvolanie na pojednávanie mu nebolo doručené súd pojednávanie odročil na nový termín 29.01.2018 s tým, že žalovanému v 2. rade bol oznámený nový termín pojednávania.

5. Na pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 29.01.2018, sa nedostavil žalobca, ktorému bolo predvolanie na pojednávanie doručované na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a) C.s.p. v súlade s § 111 ods. 3 C.s.p. sa predvolanie na toto pojednávanie považuje za doručené dňa 14.12.2017. Žalobca a ani žalovaný v 2. rade sa pojednávania nezúčastnili, pričom svoju neúčasť neospravedlnili a nepožiadali ani o odročenie pojednávania. Súd preto v súlade s 180 C.s.p. rozhodol, že pojednávanie vykoná v ich neprítomnosti.

6. Žalovaná v 2. rade na pojednávani, ktoré sa konalo dňa 29.01.2018 uviedla, že v predmetnej nehnuteľnosti má trvalý pobyt už 8 rokov. Býva tam spoločne so žalobcom, ktorému povedala, že nemá kam ísť a že sa toho nevzdá. Nikto žalobcu nenútil, aby nehnuteľnosti daroval.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov: výpisu z listu vlastníctva č. XXXX, darovacej zmluvy zo dňa 17.07.2009, výmenného listu - poukazu, lekárskeho správ zo dňa 15.04.2016, výziev na vrátenie daru zo dňa 20.06.2016, trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 0T/153/2016 a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX súd zistil, že žalovaní v 1. a 2. rade sú podielovými spoluvlastníkmi, obaja v podiele 1/10, nehnuteľnosti - stavby rodinného domu súpisné číslo XXXX, postavenej na parc. č. XXXX, katastrálne územie H. T., obec m. č. T. - H. T., okres T. O.. obaja svoje spoluvlastnícke podiely nadobudli na základe darovacej zmluvy zo dňa 07.08.2009.

9. Z darovacej zmluvy zo dňa 17.07.2009 súd zistil, že žalobca ako darca uzatvoril so žalovaným v 1. rade, žalovanou v 2. rade, M. Š., R. J. a T. M. ako obdarovanými zmluvu, ktorej predmetom bolo darovanie spoluvlastníckeho podielu žalobcu k nehnuteľnosti - stavbe rodinného domu súpisné číslo XXXX, postavenej na parc. č. XXXX, katastrálne územie H. T., obec m. č. T. - H. T., okres T. O..

10. Z výziev na vrátenie daru súd zistil, že žalobca vyzval žalovaného v 1. rade aj žalovanú v 2. rade písomnou výzvou na vrátenie daru, t.j. spoluvlastníckych podielov na nehnuteľnosti - stavbe rodinného domu súpisné číslo XXXX, postavenej na parc. č. XXXX, katastrálne územie H. T., obec m. č. T. - H. T., okres T. O..

11. Z trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 0T/153/2016 súd zistil, že žalovaný v 1. rade bol týmto trestným rozkazom uznaný za vinného z tohto, že dňa 15.04.2016 v čase okolo 15:38 hod v T. na ulici P. XX prišiel na dvor rodinného domu, ktorý patrí žalobcovi, chytil ho pod krk, vytiahol lovecký nôž a viackrát mu povedal, že ho zabije, pričom mu to povedal i vulgárnym spôsobom, ďalej, že ho rozpára a tiež, že ho rozreže, pričom mu aj vulgárne nadával, pričom najmenej traja členovia rodiny sa na dvore snažili zabrániť možnému poraneniu, čím vzbudil u poškodeného H. Š. strach o jeho život a zdravie, pretože sa bál, že svoje vyhrážky aj splní. Toto konanie bolo kvalifikované ako úmyselný prečin

nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2, písm. a), písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

12. Podľa § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

13. Podľa § 628 ods. 2 Občianskeho zákonníka darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní.

14. Podľa § 630 Občianskeho zákonníka darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

15. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že žalobca bol podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, a to stavby rodinného domu súpisné číslo XXXX, postavenej na parc. č. XXXX, katastrálne územie H. T., obec m. č. T. - H. T., okres T. O.. Žalobca tento spoluvlastnícky podiel daroval žalovanému v 1. rade, žalovanej v 2. rade, ako aj M. Š., R. J. a T. M. a títo nadobudli spoluvlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti každý v podiele 1/10. Žalobca sa vrátenia daru domáhal výzvami zo dňa 20.06.2016. V týchto výzvach požiadal žalovaného v 1. rade a žalovanú v 2. rade o vrátenie daru z dôvodu, že títo sa k nemu a členom jeho rodiny správajú tak, že tým hrubo porušovali dobré mravy.

16. Občiansky zákonník a ani iný právny predpis nedefinuje pojem dobré mravy. Napriek tomu je nimi možné rozumieť súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť, vystihujú podstatné historické tendencie, sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných. K naplneniu skutkovej podstaty pre vrátenie daru smeruje len také závadné konanie obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny, ktoré z hľadiska svojho rozsahu a intenzity nevzbudzuje žiadne pochybnosti o jeho kolízii s dobrými mravmi. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu taktiež nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného, ale také chovanie, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Obvykle ide o porušenie značnej intenzity, alebo o porušovanie sústavné a to či už fyzickým násilím, hrubými urážkami, neposkytnutím potrebnej pomoci a podobne.

17. K platnosti právneho úkonu darcu smerujúceho k vráteniu daru z hľadiska jeho určitosti je nevyhnutné, aby v ňom boli uvedené konkrétne skutočnosti, v ktorých darca vidí hrubé porušenie dobrých mravov voči nemu, alebo členom jeho rodiny. V prípade, že právny úkon je obsiahnutý v žalobe, nastávajú účinky okamihom, kedy bola žaloba doručená obdarovanému. Občiansky zákonník nestanovuje žiadne náležitosti výzvy k vráteniu daru ani jej obsah. Výzvu na vrátenie daru je nutné posudzovať z hľadiska všeobecných náležitostí právneho úkonu, ako prejavu vôle, podľa ust. § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka.

18. Žalobca vo vzťahu k žalovanému v 1. rade uviedol, že tento sa voči žalobcovi dopustil úmyselného trestného činu, keď ho ohrozoval loveckým nožom, vulgárne mu nadával a vyhrážal sa mu smrťou, čo preukázal aj listinnými dôkazmi - lekáorskými správami a najmä právoplatným Okresným súdom Bratislava II, sp. zn. OT/153/2016 zo dňa 17.04.2016, ktorým bol žalovaný v 1. rade odsúdený za spáchanie trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona a s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pričom tohto trestného činu sa žalovaný dopustil práve voči žalobcovi. Spáchanie úmyselného trestného obdarovaného voči darcovi je nutné považovať za správanie hrubo porušujúce dobré mravy, ktoré oprávňuje darcu domáhať sa vrátenia daru.

19. Rovnako tak žalobca vymedzil dostatočne konkrétnym spôsobom správanie žalovanej, ktoré považuje za hrubé porušenie dobrých mravov a to nielen v žalobe ale už v samotnej výzve na vrátenie daru, teda v úkone, ktorým sa vrátenia daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka domáhal. Žalobca uviedol, že žalovaná, ako aj jej rodinní príslušníci žalobcu sústavné slovne urážali a dokonca ho aj vykázali z predmetnej nehnuteľnosti, ktorej je žalobca aj naďalej spoluvlastníkom. Tu je opäť nutné konštatovať, že uvedené správanie žalovanej v 1. rade je opäť potrebné považovať za správanie v hrubom rozpore s dobrými mravmi.

20. Úkon, ktorým sa darca domáha vrátenia daru zo strany obdarovaného v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka je potrebné považovať za zvláštny prípad odstúpenia od zmluvy. Právny vzťah sa ruší od počiatku a účastníci darovacej zmluvy sú si povinní vrátiť všetko, čo na základe darovania získali, respektíve čo získal obdarovaný a prípadný rozsudok, ktorým sa darca domáha určenia, že je vlastníkom predmetu darovania má iba povahu deklaratórnú a nie konštitutívnu. Samotným doručením výzvy na vrátenie predmetu darovania tak dochádza k obnoveniu stavu pred uzatvorením darovacej zmluvy.

21. Ustanovenie § 628 Občianskeho zákonníka nevyklučuje pluralitu subjektov vystupujúcich v darovacej zmluve na strane obdarovaných, pričom v takomto prípade sa môže žalobca domáhať vrátenia daru iba voči tým obdarovaným, ktorý sa voči nemu správali spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy. V takomto prípade dochádza k zrušeniu darovacej zmluvy iba voči týmto obdarovaným, pričom voči ostatným obdarovaným zostávajú účinky darovacej zmluvy zachované.

22. Na základe vykonaného dokazovania, ako aj citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Vzhľadom na to, že v konaní bolo preukázané, že žalovaní v 1. a 2. rade sa správali voči obdarovanému a v prípade žalovanej v 2. rade aj voči členom jeho rodiny spôsobom hrubo porušujúcim dobré mravy, pričom žalobca ich požiadal o vrátenie daru už samotným doručením výzvy žalovaným došlo k obnoveniu vlastníckeho práva žalobcu k ich spoluvlastníckym podielom. Súd preto rozhodol tak, že určil že žalobca je vlastníkom spoluvlastníckych podielov, ktoré boli darované žalovaným v 1. a 2. rade.

23. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko mal žalobca v konaní plný úspech, súd priznal žalovanému náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému.

24. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu možno vykonať na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu preto, že povinný dobrovoľne nespĺnil to, čo mu exekučný titul ukladá (§ 48 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z.).